

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова приймальної комісії
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця

Володимир ПОНОМАРЕНКО

«травня» 2022 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

освітній ступінь «МАГІСТР»

спеціальність 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес»

Харків
2022

Фахове випробування є комплексним іспитом, що включає теоретичну (тестові завдання) та практичну (три завдання різного ступеню складності) частини з підготовки бакалаврів за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». До складу тестових завдань внесені питання за наступними навчальними дисциплінами: теорія міжнародних відносин, світова економіка та міжнародні економічні відносини, міжнародні організації, міжнародний маркетинг.

Завдання фахового випробування складено з метою виявлення знань, вмінь, компетентностей, якими володіє бакалавр за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» за програмою «Міжнародний бізнес» (табл. 1).

Таблиця 1

Основні компетентності, якими повинен володіти бакалавр за напрямом підготовки «Міжнародні економічні відносини»

Професійні компетентності
1. Загально-професійні:
Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ на глобальному, мега-, макро-, мезорівнях.
Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами.
Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій з пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань.
Здатність до самостійного проведення досліджень на відповідному рівні.
Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій в новій ситуації.
2. Спеціалізовано-професійні:
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, узагальнення та виокремлення щодо закономірностей, тенденцій та характерних рис світогосподарського розвитку, економічної політики.
Здатність демонструвати знання базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій та методів у сфері міжнародних економічних відносин, міжнародного бізнесу.
Здатність застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародного бізнесу.
Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати та вміти адаптуватися до змін міжнародного середовища.
Здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.
Здатність до підбору та використання аналітичного інструментарію дослідження стану та перспектив розвитку міжнародних ринків товарів та послуг з використанням сучасних знань про методи, форми та інструменти реалізації міжнародного бізнесу.
Знання теоретичних основ та практичних навичок забезпечення безпекової компоненти міжнародного бізнесу.
Здатність виступати учасником ділових міжнародних організаційно-правових відносин, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародного бізнесу на мега-, макро-, мезо- і мікро-рівнях.
Здатність обґрунтовувати доцільність застосування економічних та дипломатичних методів вирішення проблем/завдань/конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ЗМІСТ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Тема 1. Міжнародна економічна система

Сутність та елементи міжнародної економічної системи. Міжнародний поділ праці. Сутність, об'єкти та суб'єкти, сфери, структурні рівні міжнародних економічних відносин. Ринкова структура міжнародних економічних відносин. Форми міжнародних економічних відносин. Механізми регулювання міжнародних економічних відносин.

Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами

Теорії міжнародної торгівлі. Форми міжнародної торгівлі товарами. Методи міжнародної торгівлі товарами. Зовнішньоторговельний контракт. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2020). Регулювання міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля послугами. Україна у міжнародній торгівлі товарами та послугами.

Тема 3. Міжнародний рух капіталу

Форми і чинники міжнародного руху капіталу. Форми та види інвестицій. Прямі іноземні та портфельні інвестиції. Міжнародний інвестиційний ринок. Система міжнародного регулювання інвестиційної діяльності. Міжнародна інвестиційна діяльність України.

Тема 4. Міжнародна трудова міграція. Світовий ринок праці

Зовнішня і внутрішня міграція робочої сили; міжнародна міграція робочої сили. Основні причини та напрямки міжнародної міграції робочої сили. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили: країни-

реципієнти, країни-донори. Світовий ринок праці (специфіка, функції та сегменти). Регулювання міжнародної міграції праці: рівні (національні, міжнародний) та методи (економічні, адміністративні, інституційні). Україна в міжнародних міграційних процесах.

Тема 5. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.

Типи валютних систем: національна, регіональна (міжнародна), світова. Світовий валютний ринок: функції, структура, суб'єкти. Валютні операції. Валютне регулювання, його види. Валютна політика та її інструменти (валютна інтервенція, валютний демпінг, дисконтна політика, девальвація та ревальвація, валютні обмеження). Валютний ринок України.

Міжнародний кредит: поняття, функції та форми. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин: МВФ, група Світового банку, Лондонський та Паризький клуби кредиторів. Міжнародні розрахунки: поняття, види, форми та типи. Платіжний баланс: поняття, структура, фактори впливу та методи врівноваження.

Тема 6. Міжнародне науково-технічне співробітництво

Чинники розвитку науково-технологічного обміну. Структура світового ринку технологій. Форми та механізми міжнародного науково-технічного співробітництва. Україна в міжнародному технічному обміні.

Тема 7. Міжнародна економічна інтеграція та глобалізація

Типи міжнародної економічної інтеграції. Преференційна та вільна зони торгівлі. Спільний ринок. Економічний союз. Повна економічна інтеграція. Міжнародні економічні простори. Тенденції розвитку міжнародних інтеграційних

угруповань. Механізми регулювання основних типів міжнародної економічної інтеграції. Нові сфери регулювання у поглиблених та розширених формах інтеграції. Механізми міжнародної економічної дезінтеграції. Україна в процесах міжнародної економічної інтеграції.

Економічна глобалізація. Форми прояву, типи та структурні рівні економічної глобалізації. Основні індикатори розвитку економічної глобалізації.. Суперечності розвитку світової економіки та економічної глобалізації.

Рекомендована література:

1. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.
2. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с.
3. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
4. Босак А. О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / А. О. Босак, О. Ю. Григор'єв, Ю. В. Малиновський, В. П. Далик. – Львів: Міські інформаційні системи, 2018. – 364 с.
5. 19. Кузьмін О. Є. Соціально-економічна діагностика в умовах європейського співробітництва: навчальний посібник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, Н. Я. Петришин, М. Є. Адамів, А. М. Дідик, В. І. Лемішовський. – Львів: Аудиторська група "Західна аудиторська група", 2018. – 224 с. 20. Кузьмін О. Є. Глобальна економіка: [навчальний посібник] / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, І.В. Литвин. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. - 300 с.
6. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / С. В. Бестужева. – Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 266 с.
7. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. – Харків : “Видавництво «Форт””, 2015. – 364 с.
8. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.
9. Поляков М. В., Білозубенко В. С., Шаблій С. Є. Тенденції розвитку міжнародного науково-технічного співробітництва. Бізнес Інформ. 2020. №12. С. 53–60.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-53-60>

Голова атестаційної комісії _____

Олена ПТАЩЕНКО

програму підписано КЕП

Сертифікат виданий

АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

Серійний номер

2B6C7DF9A3891DA1040000000B82B800DE7B5203

<https://www.hneu.edu.ua/fakulteti/fakultet-mizhnarodnyh-vidnosyn-i-zhurnalistyky/>